

Bozgurtlaryň ölümi -9/ romanyň dowamy

Category: Kitapcy, Sözler, Taryhy proza

написано kitapcy | 23 января, 2025

Bozgurtlaryň ölümi -9/ romanyň dowamy Bölüm 1.08 – YARGU

Bütün yasavullar (polis) Kağan'dan buyruk almışlardı. Geceleri Çinlilerin çadırlarına iyice göz kulak olacaklar, bu geceden işe başlayacaklardı. Evli bir Çinlinin çadırına giren Türk yakalanacak, çadırdaki Çinli kadın da onunla birlikte deliğe tıkılacaktı. Kadının kocası varsa deliğe tıkılmadan önce yasavullardan elli sopa yiyecekti. Yasavulbaşı Bağa Tarkan da bu gece vazife başında bulunacaktı.

Bağa Tarkan, yanında biri Çince bilen iki yasavul olduğu halde dolaşıyor, ara sıra Çinli çadırlarının önünde duruyordu. En ufak sese kulak veriyordu. Kağan'ın buyruğu kesin ve sertti. Zaten Bağa Tarkan da çoktandır böyle bir buyruk bekliyordu. Ötüken'de işlerin tatsız gitmesinden en çok üzülenlerin başında kendisi vardı. Onun için, her gece gün aşıncaya kadar ortalığı gezmeği, beklemeği göze almıştı.

Gece yarısına doğru ortalık soğudu. Bağa Tarkan durmaksızın gezmekten acıkmıştı. Yasavullardan birini kırmız getirmeğe gönderdi. Kendisi de öteki yasavulla bir ağacın dibinde bekledi.

Uzaktan ağır adımlarla birisi geliyordu. Bağa Tarkan yasavula yavaşça:

– İyi bak bakalım. Tanıyacak mısın? Dedi.

Gelen, onların oldukça yakınlarından geçti. Sağa sola baktığı yoktu. Yürüyüp kayboldu. Bağa Tarkan sordu:

– Tanıdın mı?

- Evet! Binbaşı Işbara Alp'ın onbaşılardan Sançar'dır.
- Bu zaman burada ne arıyor?
- Sançar'ın işlerine akıl ermez.

Kımız gelmişti. Dikip canlandılar. Gene gezmeğe koyuldular. Bu böylece sürüp gidiyordu. Bir aralık yasavullardan biri durdu.

- İşitiyor musun Tarkan? Dedi.

Bağa Tarkan da işitmişti. Yakınlarından bir mırıltı geliyordu. Ses etmeden, gürültü çıkarmadan sesin geldiği yana doğru yürüdüler. Bu ses bir Çinlinin çadırından geliyordu. Bir kadınla bir erkek sertlikle konuşuyorlardı. Bağa Tarkan Çince bilen yasavula dinlemesi için işaret etti. Yasavul diz çöküp kulağını çadıra dayadı. Dinledi. İçerde bir kadınla bir erkek ağız kavgasına tutuşmuşlardı.

Çinli erkek soluk almadan söyleniyor, kadın ara sıra kesik sözlerle cevap veriyordu. Bağa Tarkan, yasavulu dürterek yavaşça sordu:

- Ne diyor?
- Kadına sen beceriksizsin diyor. Şu onbaşıyı kandıramadın, diyor.

Bağa Tarkan hopladı:

- Bu onbaşı da kim? Sakın Sançar olmasın?

İçerde ağız kavgası büyüyordu. Şimdi erkek susmuş, boyuna kadın söylüyordu. Yasavul kadının sözlerini Tarkan'a anlattı:

- Ben onbaşıyı çadıra kadar getirdim; daha artığını yapamadımsa suç bende mi? Diyor. Bu kadar akçayı, malı biriktirip ne yapacaksın? Diyor.

Yasavul birdenbire sustu. Kulağını çadıra daha iyi dayadı. Şimdi erkek haykırırcasına söylüyordu. Bağa Tarkan gene

dürterek sordu:

– Neler söylüyor?

– Bu akçalarla malları alıp Çin’e kaçarak beğ gibi yaşayacağım. Sen istersen burada Onbaşı Sançar’ınla kal, diyor.

Bağa Tarkan daha beklemedi. Çadırın kapısını açarak içeriye daldı. İki yasavul da ardınca girdiler. Çinlinin benzi sapsarı oldu. Bu, Ötüken’de herkesi kumarla, ticaretle soyan Bay Çinli idi. Karısı güzel Fu-lin ise şaşkınlıkla Tarkan’a ve yasavullara bakıyordu. Bağa Tarkan’ın sesi gürledi:

– Ulan it Çinli! Karını öne sürüp Türkler’i soyuyorsun değil mi?

Çinli: “Beğimiz...” diye söze başlayacak oldu. Fakat Bağa Tarkan onun sözünü kesti:

– Sus!... Sonra da Çin’e kaçacaktın, öyle mi?

Çinli titremeğe başladı. Yasavulbaşı bir daha gürledi:

– Ben senin kötü canını tamuya (cehennem) yollatayım da ondan sonra sen istersen gene Çin’e kaç!

Sonra yasavullara dönerek bağırdı:

– Yıkın şunu yere...

Çinli zaten yıkılmak üzere idi. Yasavulun biri dokunur dokunmaz yuvarlandı. Bağa Tarkan buyurdu:

– Elli değnek vurun!

İki yasavulun kamçıları kalkıp inmeğe, Çinli bangır bangır bağırmağa başladı. Fakat bu bağırtı uzun sürmedi. Belki yirminci, belki otuzuncu sopadan sonra, ya da korku yüzünden, bay Çinli beline inen sert bir vuruşa dayanamıyarak öldü gitti. Fu-lin pek çabuk olup biten bu işlerden o kadar

şaşırmıştı ki dili tutulmuştu. Bağa Tarkan öfke ile sordu:

– Sen de Onbaşı Sançar’ı mı baştan çıkardın?

– ...

– Neden susuyorsun? Ama Sançar’ı bir yol daha baştan çıkaramazsın. Ona pek gönül verdinse sen de öteki dünyaya gidinceye kadar bekleyeceksin.

Sonra ölü Çinliye bakarak şöyle söyledi:

– Sanki kocan acunu soydu da ne oldu? Bu akçalar ötede geçer mi, hiç ummam. Ama kocan kurnazmış. Tez geberdi de hem sopa yemekten, hem de idam olunmaktan kurtuldu.

Sonra yasavula buyurdu:

– Şu akça, altın, gümüş dolu sandıkları sırtlayın, sen de düş önüme bakalım.

Tan ağarıyordu. Bay Çinlinin biriktirdiği bütün parayı, iki yasavul omuzlayıp sırtlamışlar, götürüyorlardı. Fu-lin de Bağa Tarkan’ın ardına düşmüş, yürümekte idi. Zangır zangır titriyordu. Çünkü nereye ve ne için gittiğini bilmiyordu.

Yasavulbaşı, sandıkları bir emin yere yerleştirip Fu-lin’i deliğe tıktıktan sonra iki yasavulu aldı. Onbaşı Sançar’ın çadırına yöneldi. Sançar çok erkenden kalkardı. 0 gün, erlerine savaş idmanı yaptıracaktı. Kırmızı dikmiş kılıcını kuşanmıştı. Birdenbire dışarıda ayak sesleri duyuldu. Sonra kapı açılarak bir yasavul gözüktü:

– Onbaşı Sançar, dışarı gel! Dedi

Sançar zaten çıkıyordu. Çıkıp da Bağa Tarkan’ın asık yüzünü görünce hiç irkilmedi. Yere diz vurarak Tarkan’ı selâmladı.

Bağa Tarkan sordu:

– Onbaşı Sançar! Bu gece nerede idin?

Sançar her zamanki asık yüzü ile Tarkan'a baktı. Cevap vermedi. Bağa Tarkan, Onbaşı Sançar'ın huyunu hiç bilmiyordu, kızarak bağırdı:

– Sana soruyorum! Bu gece nerede idin?

– Sana ne be! Ne diye soruyorsun?

– Ben yasavulbaşıyım. Yasak olan yerlere gidip gitmediğini anlamak için sorarım.

– Ötüken'de yasak yer olur mu be?

– Olur.

– Ben bilmiyorum.

– Söylemeyecek misin?

– Hayır!

– Yıkın şunu yere. Elli değnek vurun!

İki yasavul Sançar'ı yere yıktılar. Kamçılarını hızla kaldırıp indirmeğe başladılar. Sançar hiç oralı değildi. Neden dayak yediğini anlamıyor, zahmet edip sormağa da lüzum görmüyor, yalnız karşısında Yasavulbaşıyı gördüğü için sesini çıkarmıyordu. Elli değnek bitince Sançar ayağa kalktı:

– “Bu günkü idman için iyi tımar oldu” dedi.

Bağa Tarkan'ın öfkesi artıyordu. Sançar'ı şaşırtmak için bağırdı:

– Sen istediğin kadar sakla. Ben senin bu gece nerede olduğunu biliyorum.

– Biliyorsan ne diye soruyorsun?

– Sen bu gece Bay Çinlinin çadırında değil miydin?

Sançar'ın gözleri açıldı:

– Ne? Ne? Ulan sen çıldırdın mı? Düş mü görüyorsun?

Bağa Tarkan yasavullara bağırdı:

– Söylemek istemiyor. Tutun şunu. Fu-lin’in yanına tıkın!

Yasavullar davrandılar. Fakat Fu-lin sözünü işitince çılgına dönen onbaşı, kılıcını çekerek bağırdı:

– Davranmayın! Deşerim ha!

– Karşı mı geliyorsun?

Artık iş işten geçmişti. İki yasavul ve Bağa Tarkan kılıç çekerek Sançar’a yürüyorlardı. Dövüş pek kanlı olacaktı. Fakat olmadı. Çünkü yıldırım gibi bir ses:

– “Onbaşı Sançar!” diye bağırmış, Sançar da kılıç indirerek ve dikleşerek:

– “Buyur!” diye cevap vermişti. Bu Binbaşı Işbara Alp’tı.

Işbara Alp bağırdı:

– Onbaşı Sançar! Kılıcını kınına sok!

Bir şakırtı işitildi. Kılıç kınına girmişti. Sonra Işbara Alp, Bağa Tarkan’a dönerek sordu:

– Bağa Tarkan! Onbaşayı alıp götürmek mi dilersin?

– Evet.

Binbaşı, yeniden Sançar’a buyurdu:

– Onbaşı Sançar! Kılıcını çadırına koy. Bağa Tarkan’la git!

Sançar yere diz vurarak cevap verdi:

– Buyruk senindir!

Gün doğduktan biraz sonra Yargu kuruldu. Dokuz yargucu, kalın keçelerle süslenen yerlerine oturdular. Yasavulbaşı Bağa Tarkan iki yasavulu ile birlikte yargucuların karşısına geçti. Budun, bu gün yargu olacağını duyduğundan alanı çepeçevre kuşatmışlardı. Baş yargucu, Bağa Tarkan'a yüz çevirerek söze başladı:

– Bağa Tarkan! Gördüklerini, yaptıklarını anlat!

Yasavulbaşı, gece olup biteni kısaca anlattı. Baş yargucu buyurdu:

– Çinli kadını getirin!

İki yasavuldan biri koşarak gitti. Fu-lin'i yargucuların karşısına getirdi. Fu-lin bu birikmiş insanları, çatık yüzlü yargucuları görünce korktu, titremeğe başladı. Baş yargucu hemen sorguyu açtı:

– Adın ne?

– Fu-lin.

– Evli olduğun halde bir Türk onbaşısını ne diye ayarttın?

Yüzlerce Ötükenli'nin yakıcı bakışları Fu-lin'in üstünde toplanmıştı. Kendisini hemen orada öldürecekler sanıyor, ayakta güçlkle durabiliyordu. Yargucuların cevap bekliyen korkunç bakışları karşısında titriyerek:

– “Kocam öyle söylemişti” diyebilirdi.

– Senin kocan bu denli namussuz kişi mi idi?

– Hayır! Namuslu idi amma...

– Ne? Namuslu idi de seni ne diye kötü yola kışkırtıyordu?

– Kocam çok para biriktirmek istiyordu. Akçası olanlara beni saldırıyordu. Onlar da kanıp akçalarını veriyorlardı.

- Kocanın ne kadar akçası vardı?
- Bilmiyorum.
- Bağa Tarkan! Bu kadının kocasında ne kadar akça buldunuz?
- İki yasavulla yalnız altınları sayabildik. Altı bin akça çıktı. Gümüşler dahi bir o kadar var.
- Bu kadar akça kağanda bile yoktur. Kocan bu akçaları niçin topluyordu?
- Çin’e kaçıp beğ gibi yaşamak için.
- Çin’e nasıl kaçacaktınız?
- Bilmiyorum.
- Onbaşidan önce kaç kişi ayarttın?
- Beş...
- Kimdir bunlar? Adları nedir?
- Bilmiyorum.
- Adını bilmeden nice ayartıyordun?
- Kocam bana onları gösteriyordu. Ben de artlarına düşüyordum.
- Bak bakalım şu yığına, içinde onlardan kimse var mı?

Fu-lin alanı çevreleyen yığına baktı. Kendisine sert sert bakan birçok kimselerin hepsi birbirine benziyor gibi idi. Zaten bu kargaşalıkta, bu kötü anda bildiklerini tanımayacak bir durumda idi. Baş yargucu sordu:

- Bunların arasında ayarttığın kişilerden kimse var mı?
- Yok.

Baş yargucu dördü sağında, dördü solunda oturan öteki yarguculara bakarak sordu:

– Bunun cezasını verelim. Bağa Tarkan buna elli değnek vursun.

Yarguculardan biri itiraz etti:

– Elli değnek bu artık karıya çoktur. Elli değneğe bunun kocası dayanamamış. Kocasının dayanamadığına karısı nice dayansın? Buna on değnek yetiştir.

– Doğru!

– Doğru!

– Doğru!

– On değnek buna azdır. On değnek şimdi vurulsun. Değneklerin acısı geçince birkaç gün sonra yeniden on değnek vurulsun.

– Bu daha doğru.

– Evet!

Bu düşünce kabul olundu. Baş yargucu, Fu-lin'e bakarak son sözlerini söyledi:

– Sana on değnek vurulacak. Bununla usun başına gelir. On günde değneklerin beresi geçer, o zaman on değnek daha yiyeceksin. Bu da kulağına küpe olur. Bundan sonra kimseyi ayartmağa kalkmazsın. Bir daha karşımıza gelersen göreceğin ceza ölümdür.

Bağa Tarkan'ın iki işareti üzerine iki yasavul Fu-lin'i götürüp Onbaşı Sançar'ı getirdiler. Baş yargucu sordu:

– Onbaşı Sançar! Türk türesince evli kadına ilişilemeyeceğini bilir misin?

– Bilirim.

– Bilirsin de ne diye ilişirsin?

– Ben kimseye ilişmedim.

- Saklıyor musun?
- Hayır!
- Öyleyse doğruyu söyle.
- Doğrusu bu: Çinli karıya ilişmedim.
- Bağa Tarkan geceleyin seni dışarıda görmüş.
- Bundan Bağa Tarkan’a ne? Ben geceleyin istediğim yerde gezerim.
- Ama Çinlinin çadırı yakınından geliyormuşsun.
- Çinlinin çadırı nerede bilmiyorum ki, uzak mı, yakın mı geçtiğimi bileyim.
- Gece yarısı dışarıda ne arıyordun?
- Tarlada bıçağımı düşürmüştüm. Onu almağa gittim.
- Gece yarısı bıçağını ne diye almağa gittin? Gün doğunca gidemez miydin?
- Geceleyin uykum kaçmıştı.
- Uykun neden kaçtı?
- Öfkeden...
- Kime öfkelendin?
- Çinli karıya...
- Neden öfkelendin?
- Akşam bana sırnaştı, öfkelendirdi.
- Anlat, nasıl oldu?
- Gün batarken tarlaya geldi. Sana çok önemli sözüm var dedi. Ben de meraklandım. Kara Kağan öldü sandım. Tez söyle nedir,

dedim. Geldi, bana sarmaş dolaş oldu. Sana vuruldum, dedi. İttim yuvarlandı. Bana sürünürken bıçak kınından çıkıp düşmüş. Gece uykum kaçınca onu almağa gittim.

Onbaşı Sançar'ın bu sözleri üzerine baş yargucu duraksadı. Sançar'ın sözlerine inanmış gibi idi. Sağındaki, solundaki yarguculara baktı. Onlardan biri Sançar'a sordu:

– Bu sırada Çinlinin çadırına girmedin mi?

– Ne söz anlamaz kişilersiniz be! Girmedim diyorum.

– Onbaşı! Dik başlılık etme. Yasavullar çadırda konuşan Çinli ile karısını dinlemişler. Bunlar çadıra giren onbaşından bahsediyorlarmış.

– Ötüken'de Sançar'dan başka onbaşı yok mu?

Bu cevap üzerine bütün yargucuların içine kuşku girdi. Baş yargucu, Bağa Tarkan'a sordu:

– Bağa Tarkan! Çinliler, çadıra giren onbaşının Sançar olduğunu söylüyorlar mıydı?

– Çadıra giren onbaşının adını söylemiyorlardı ama bay Çinli karısına Çin'e kaçacağını söylüyordu. Sen gelmezsen Onbaşı Sançar'ınla kal diyordu. Bu sözlerden ben çadırına girenin Sançar olduğunu kestirdim.

Baş yargucu, Sançar'a sordu:

– Gördün mü?

– Benim bir şey gördüğüm yok. Çadıra giren onbaşının kim olduğunu bir yol da Çinli karıya sorsanıza...

– Bağa Tarkan! Çinli kadını getirin.

Yasavulun biri seğırtti. Çinli güzelini getirdi. Baş yargucu sordu:

– Fu-lin! Yasavullar dün gece kocanın sana “Çin’e gelmezsen Sançar’ınla burada kal” dediğini işitmişler. Onbaşı Sançar senin çadırına girmediğini söylüyor. Bu, Onbaşı Sançar mıydı? Yoksa başka bir onbaşı mıydı?

Fu-lin yargucuların önüne getirilirken yine titremeğe başlamıştı. Kendisine : “Bir daha karşımıza çıkarsan göreceğin ceza ölüm olur” dememişler miydi? Aradan pek az zaman geçtiği, Fu-lin bu müddet içinde delikte kapalı olup hiçbir suç işlemediği halde yargucuların karşısına yine çıkmaktan ödü patlamıştı. Baş yargucunun sorusu onu canlandırdı. Kendisine ölüm olmadığını anlayınca titremesi geçti. Onbaşı Sançar’ın yüzüne baktı. Asık yüzlü Sançar da ona bakıyor, hem de iğrenerek bakıyordu.

Fu-lin bir ara düşünür gibi oldu. Yargucular susuyorlardı. Budunda çıt yoktu. Çin güzeli bu işin sonucu kendi sözlerinde olduğunu anlamıştı. Sançar, Fu-lin’in sustuğunu görünce kızarak bağırdı:

– Alçak karı söylesene! Dün gece senin çadırına giren kimdi?

Fu-lin’in gözleri süzüldü. Demin korkudan titrerken sararan benzi şimdi öfke ile kızarmıştı. Yarguculara döndü:

– “Dün gece çadırıma gelen Sançar’dı” dedi.

Sançar, öfkeyle kaldırdığı yumruğunu, iri bir topuz gibi Çinli kadının yüzüne indirerek bağırdı:

– Yalan!

Fu-lin, birçok dişi ağzına dökülmüş, yüzü gözü kan içinde kalmış bir durumda yere yuvarlanmış, bayılmıştı.

Baş yargucu, Sançar’ın bu işine kızmıştı:

– Neden yalan olsun?

– Ne bileyim? Onu sen bil!

– Onbaşı Sançar! Başın gidecek, doğrusunu söyle de Tanrı'ya yalanla varma!

– Yalan diyorum be! Onbaşı Sançar'a inanmayıp da bu Çinli kariya mı inanıyorsun?

Tam bu sırada alanı çevreleyen budun arasında bir dalgalanma oldu. Koca börklü, uzun boylu, yoksul giyimli bir genç budunu yarararak yargucuların karşısına dikildi:

– “Sançar doğru söylüyor. Dün gece bu Çinli karının yanında olan bendim” dedi. Bütün Ötükenli'lerin gözleri bu bahadırda birleşti. Tanıyanlar adını mırıldandılar:

– Karabudak!

Baş yargucu sordu:

– Sen kimsin?

– Binbaşı Işbara Alp'ın onbaşılardan Karabudağ'ım.

– Bu kadının evli olduğunu biliyor mu idin?

– Biliyordum.

– Ne diye çadırına girdin?

– Beni çağırdı.

– Girmeseydin.

– Kannış yapıp beni aldadı.

– Çadırda kocası yok mu idi?

– Yoktu.

– Seni çadırına almasına karşılık senden ne aldı?

– Benden akça istedi. Bir gümüş akçam vardı. Verdim.

– Sana başka bir şey dedi mi?

- Dedi: “yarın gece gene gel” dedi.
- Gene verecek akçayı nerden bulacaktın?
- Çin’den yağmaladığım bir gümüş bıçağım var; onu verecektim.
- Sen evli misin?
- Hayır.
- Kaç yaşındasın?
- Yirmi.
- Yaşın geçmiş. Ne diye evlenmedin?
- Binbaşı Işbara Alp’ın büyük kızı Almıla’yı istedim. Sende gönlüm yok, dedi. Onbaşı Sülemiş’in singilini (kız kardeş) istedim. Sen yoksulsun dedi.
- Doğru mu? Yoksul musun?
- Evet.
- Acunda kimin, neyin var?
- Karımış (ihtiyarlamış) bir anam var. Yedi kardeşim var. Dört kırsrağımla iki koyunum var.
- Tarlan yok mu?
- Vardı sattım.
- Kime sattın?
- Çinlinin birine.
- Neden sattın?
- Singilimi gelin ettim. Ona kalın (çeyiz) yaptım.
- Cezan nedir biliyor musun?

- Biliyorum.
- Evli bir kadına iliştiğin için Türk tresince, Kara Kağan buyruğunca idam edileceksin.
- Tasa değil! Tanrı beni bağışlar.
- Bir diyeceğin var mı?
- Var; anama, kardeşlerime Sançar baksın.
- İşittin mi Sançar?
- Sağır değilim, işittim.

Baş yargucu yerinden kalktı:

- “Bunu Kara Kağan’a bildirmeğe gidiyorum. Son söz yine onundur” dedi.

Ortalığa bir sıkıntı çöktü. Baş yargucu Kağanın otağına girmişti. Kağan ve beğler orada idi. Yargucu yere diz vurdu:

- “Yüce Kağan! Suçlu anlaşıldı; bu Onbaşı Karabudak’tır. Kadının yanına gittiğini, evli olduğunu bildiğini söyledi. Trelerimizce idam kararı verdik. Son söz gene senindir” dedi.
- Bu Onbaşı Karabudak kimdir?

- Binbaşı Işbara Alp’ın onbaşılarından yağız bir erdir.

Kağan düşündü. Kr şad bu düşünüşü kolluyormuş gibi söze başladı:

- Yüce Kağan! Buyruk ver, bu onbaşıya başka bir ceza kessinler.
- Olur mu? Treye baş eğmek gerek değil mi?
- Onbaşının lm töreye uygun olmayacaktır.
- Niçin?

Kür Şad baş yargucuya döndü:

- Yargucu, Onbaşı Karabudak Çinli karıya zorla mı ilişmiş?
- Hayır, kadın kendisi çağırmış!

Kür Şad, Kağan’a döndü:

- Yüce Kağan! Görüyorsun ki ortada bizim türemize uyar nesne yok. Onbaşı, kadına saldırsaydı o zaman cezası ölümdü.
- Onbaşının yaptığı bu iş türenin başka hiçbir yerine uymuyor.
- Biz şu kötü Çinliler için bir onbaşımızı öldürürsek budun bize kızar, bizden soğur.
- Türe önünde budun düşünülmez.

Kağan beğlere döndü:

- Beğler! Yargucunun verdiği karar doğru mudur?

Beğler: “Doğrudur” diyerek karara iştirak ettiler. Kür şad tek kalmıştı.

Baş yargucu yerine geldiği zaman alandaki ölüm sessizliği bozulmamıştı. Baş yargucu, Karabudağ’a son sözlerini söyledi:

- Onbaşı Karabudak! Kağan yarguyu doğru buldu. Türk türesini bozduğun için öleceksin.

Karabudak’la Sançar bakıştılar. Sonra yüzlerini yere eğdiler. Yasavulbaşı, Onbaşı Karabudağ’ın karşısına gelip durdu:

- Onbaşı Karabudak! Kılıç mı, ok mu?
- Ok.

Genç onbaşı okla ölmek istediğini bildiriyordu. Yasavullar iki yanına girerek Karabudağ’ı götürdüler. Beride, bir ağacın

dibinde Karabudak oka tutulacaktı. Binbaşı İşbara Alp'ın bütün onbaşıları, Karabudağ'ın savaş yoldaşları koşarak çıkagelmışlerdi. İlk gelen Pars oldu:

– Karabudak! Seni yitiriyor muyuz?

– Görünmez belâ. Bir suç işledim.

Arkadan Onbaşı Sülemiş yetişti:

– “Karabudak! Kızkardeşim seninle evlenmeğe razı olmuştu. Yazık!” diye bağırdı. Karabudak acı acı güldü.

Onbaşı Yamtar, Karabudağ'ın boynuna sarıldı:

– “Yazık yiğidim sana! Şu acunda daha kaç çamçak kımız içmiştin ki...” diye ağladı.

Onbaşı Üç Oğul, Karabudağ'ın omzuna vurdu:

– “Yoldaşım! Kızkardeşini bana verir misin? Ona baktıkça seni anarım. Oğlum olursa adını Karabudak koyarım” dedi.

– Veririm. Anama söyle. Artık kalın isteme. Yoksulluğumu bilirsın.

Onbaşı Arık Buka hiçbir şey söylemedi. Yalnız Karabudağ'ın boynuna sarıldı.

Onbaşı Gök Börü Ötüken'in bu en öfkeli, deli onbaşıası bağırdı:

– Söyle Karabudak! Kim sebep oldu? Tanrı tanık olsun onu tepelemeden kılıcımı kınına sokmam.

– Sebepe olan yok arkadaş! Sebepe ben kendimim...

Sançar biraz kıyıda duruyordu. Arkadaşına yaklaşmamıştı. Hem de akraba idiler. Karabudak çağırdı:

– Sançar! Bana bir avunç (teselli) vermiyecek misin? Senin diyecek sözün yok mu?

Sançar ağır ağır yaklaştı:

– “Karabudak! Beni kendine borçlu bırakarak gidiyorsun. Benim kimseye borcum yoktu. Bu kötü!” dedi.

Biraz sonra yasavul okçular geldi. Bağa Tarkan:

– “Haydi yiğitler. Çağ geldi. Savulun” dedi. Onbaşılar geri çekilirken Karabudak seslendi:

– Binbaşuya söyleyin: Dirliğimce başka suç işlemedim.

Yasavulbaşı sordu:

– Onbaşı Karabudak! Gözlerini bağlıyalım mı?

– Onbaşı Karabudağ’ı göğsüne saplanacak on oktan korkar mı sandın?

Yasavullar Karabudak’tan yirmi adım uzakta idiler. Beşi diz çökmüştü. Beşi onların ardında ayakta duruyordu. Bağa Tarkan buyurdu:

– Ok çek!

On yasavul sadaklarından birer ok çekerek kirişlere yerleştirdiler. Bağa Tarkan gene buyurdu:

– Gezle!

Yaylar gerildi ve Karabudağ’ın göğsüne çevrildi.

Son kumanda yamandı:

– Okla!...

Keskin, vınlayıcı bir ses, bir rüzgâr sesi işitildi. On ok uçararak Karabudağ’ın göğsünü buldu. Genç onbaşının göğsü oklarla yalaşarak kardeş olmuştu.

Karabudak ilk önce sarsıldı. Sonra öne doğru sendeliyerek üç adım attı. Yavaş yavaş dizleri üstüne çöktü. Yüzünü, Tanrı ile

konusmak ister gibi, göge çevirdi. Bir şey söyleyecekmiş gibi ellerini yukarı kaldırdı. Sonra iri bir ağaç gibi yere devrilip kaldı. Toprak bir anda kızıl kana boyandı. Tam bu sırada doludizgin bir atlının geldiği görüldü. Binbaşı Işbara Alp dörtnala gelmiş, fakat yetişememişti. Karabudağ'ı yerde görünce kaşlarını çattı. Yere atlayıp yanına koştı. Onbaşının başını koluna yaslıyarak kaldırdı. Alnından öptü:

– “Yiğit onbaşıydı. Tanrı yargılasın” dedi. Yere diz vurup kendisini selâmlıyan onbaşılara bakmadan gene atına atlıyarak dörtnala uzaklaştı.

O zaman onbaşılar Karabudağ'ın ölüsüne yaklaştılar. Göğsündeki oklardan birer tane çektiler. Çekilen okların yerinden genç onbaşının kanı şurluyordu (fışkırıyordu). Pars, kımız çamçağını çıkardı. Karabudağ'ın kanından içine biraz akıttı. Sonra bıçağını çıkararak kendi bileğini kesti. Kendi kanından da damlattı. Öteki onbaşılar da öyle yaptılar. Yalnız Üç Oğul yanaşmadı. Pars sordu:

– Sen gelmiyor musun?

– Ben sizinle kan kardeşi olamam. Karabudağ'ın singilini alacağım.

Onbaşılar kımızdan birer yudum içtikten sonra kalanını toprağa serptiler:

– “Gök tanık olsun. Yer tanık olsun. Ağaç tanık olsun. Su tanık olsun. And içtik. Anda (kankardeş) olduk. Kankardeşiyiz” dediler.

Onbaşı Üç Oğul onlara baktı. Kanı kaynamış, onlarla birlik bulunmak istemişti. Fakat Karabudak'la kan kardeşi olursa Karabudağ'ın kız kardeşini alamazdı. Hâlbuki Karabudağ'a söz vermişti: Onun kız kardeşini alacaktı. Altı onbaşı, ölen arkadaşlarıyla ve birbirleriyle kan kardeşliği antlaşması yaparken, onbaşı Üç Oğul elinde Karabudağ'ın bağırından çekilip çıkarılmış kanlı ok olduğu halde, gözleri yaşlı, bağırı yanık,

içi bunlu obasına doğru gidiyordu. Taryhy proza